

Datum

2025-04-03

Adress

Diarienummer

KN-2025-1463

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Remiss Finansdepartementet - Kontantutredningen
Svar senast 2 maj
STK-2025-383

Kulturnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

I Kontantutredningen föreslås en kontantplikt för livsnödvändiga varor. Den innebär att dessa varor som livsmedel och apoteksvaror, ska kunna betalas kontant. Även så kallade offentligrättsliga avgifter ska kunna betalas med kontanter. För att den som tar emot kontanter ska kunna sätta in dem på sitt konto, anser utredningen att banker ska erbjuda lämpliga och behovsanpassade dagskassainsättnings- och växelkassetjänster till rimliga priser.

Kulturnämnden ställer sig positiv till förslagen i utredningen.

Yttrande

Finansdepartementet har utrett förutsättningarna för att lagstifta om möjligheten att kunna betala med kontanter i handeln i synnerhet för livsviktiga varor. Utredningen omfattar också andra åtgärder för att säkra kontanterna fortsatta funktion som betalningsmedel. Tre huvudsakliga områden har identifierats och förslag om åtgärder; kontantacceptans, infrastrukturen för kontanter och statens roll.

Sedan 2022 tar kulturförvaltningen emot kontanter på Stadsbiblioteket och på Malmö Museum. Kontanter som betalningsmedel har minskat de senaste åren och på Malmö Museum utgör kontanterna endast ca 4% av totala betalningar. På stadsbiblioteket utgör kontanterna ca 10% av totala betalningar. Kulturförvaltningen köper upphämtningstjänster av företaget Loomis som är det enda företag som erbjuder dessa tjänster.

Kulturförvaltningens synpunkter.

10.1

Utredningen föreslår att det ska fastställas i lag genom tillägg om betaltjänster att livsmedel, apoteksvaror och offentligrättsliga avgifter ska kunna betalas kontant. En övre gräns för kontanta betalningar föreslås på motsvarande 0,1 prisbasbelopp (för 2025, 5 880 kr). Kulturförvaltningen ser det som mycket viktigt att livsnödvändiga varor ska kunna betalas kontant. Kontanter är också ett viktigt system för betalningar som behöver upprätthållas för att uppnå en bred beredskap i samhället i händelse av kris. Det ställer dock krav på den infrastruktur som krävs för att tillhandahålla kontanter till konsumenterna och på de betalningsmottagare som ska ta emot dem. För att kontanter ska fungera i kris måste de också fungera i normaltid.

Samtliga områdesbibliotek och övriga mötesplatser är i dag kontantfria. Kulturförvaltningen har beslutat att behålla kontanthantering på Stadsbiblioteket för att kunna erbjuda möjligheten att betala kontant vid utlämnande av allmänna handlingar. Det är främst Stadsarkivet med sin myndighetsutövning som behöver erbjuda denna betalningsmöjlighet och utlämnandet sker då på Stadsbiblioteket.

10.4

Utredningen bedömer att det är av största vikt att alla led i kontantkedjan upprätthålls och att ett helhetsansvar vilar på de banker som redan i dag är skyldiga att tillhandahålla grundläggande kontanttjänster. I dag är alla betalningsmottagare med behov av insättning helt beroende av Loomis tjänster. Utan Loomis verksamhet, eller en motsvarande verksamhet i bankernas egen regi kommer kontanterna inte kunna fungera som betalmedel. Utredningens förslag att bankerna ska ansvara för kontantinfrastrukturen antingen genom avtal med Loomis, eller genom upprättande av en egen verksamhet som motsvarar Loomis verksamhet ställer sig kulturförvaltningen mycket positiv till. Det känns mycket osäkert som idag med enbart ett företag som erbjuder upphämtningstjänster och som förvaltningen är beroende av för att kontantverksamheten ska fungera. Förslaget om en högsta tillåten avgift på 2 % vid upphämtning av dagskassainsättning är lägre än vad förvaltningen betalar i dag som är en fast kostnad per hämtning samt en insättningsavgift som beror på storleken på insättningen. Ser man på hela 2024 så uppgår upphämtningskostnaden till ca 4% av kontantinsättningen.

Ordförande

Janne Grönholm (MP)

Kulturdirektör

Annika Cedhagen

